

ИНТЕРНО ГЛАСИЛО ПД "НАФТАШ"

БИЛТЕН

Број 16, децембар 2008.

Нови Сад

Година IX
www.pdnaftas.co.rs

Кањон реке Раче

Пирин 2008

Као и прошле године било је доста заинтересованих за ову седмодневну високогорску акцију по врховима Пирина.

Ипак нас 14 креће са железничке станице у Новом Саду за Београд. Ту нам се прикључују Зрењанинци тако да је екипа комплетна. Идемо возом за Софију и то кушет колима па је пут био веома пријатан. Око седам сати по Бугарском времену стижемо у Софију где нас чека наш пријатељ и домаћин Венци. Одмах

крећемо према аутобуској станици где за петнаестак минута већ имамо аутобус за Банско. После нешто више од три сата вожње у добром и удобном аутобусу стижемо до Банског и даље до Добриништа. Из једног аутобуса излазимо а већ нас чека други да нас превезе даље до планинарског дома Гоце Делчев. Комби је мало тесан, међутим, сви смо успели да се укрцамо у њега иако смо били затрпани великим ранчевима. Убрзо смо код дома и онда следи најлепши део пута, вожња жичаром до планинарског дома Безбог на 2240 мнв. Наш домаћин Венци све је беспрекорно организовао тако да смо већ у подне били на одредишту. Смештамо се у трокреветне собе које су доста руиниране али у њима ћемо најмање бити. Околина дома је прелепа. Велико чисто језеро а око нас толико врхова па се помало бринемо како ћемо стићи да све то обиђемо.

Да неби губили време одмах после кратке паузе организујемо успон на први врх Безбог који је висок 2645 мнв. Није тако тешко али сам излазак на врх даје нам наде да ће ово бити једна од наших најлепших акција. Снегом прошарани врхови делују импозантно и задивљујуче, пред нама су седам лепих дана високо горског планинарења.

За све ове дане, по веома лепом времену, прешли смо око 71 км и савладали висинску разлику од 7039 мнв. Попели смо се на 23 врха, сви виши од 2500 мнв, што је за сваку похвалу.

Било би потребно много простора да напишем све оно што нам се издешавало за ових седам дана али могу да кажем да је група била доста хомогена, сложна и да је акција остварена без иједне експесне ситуације, није било повреда, нико се није изгубио. Чак смо један дан направили роштиљ на Жабљем језеру тек да не прекинемо традицију коју смо

започели Ђура и ја пре две године. Тада смо први пут били на Пирину и тада се створила идеја за организацијом једне овакве акције. Наравно не могу да заборавим ни нашег пријатеља Венција који се својски потрудио да нам помогне у организацији акције и да заједно са нама на њој и учествује.

По мени најлепши део акције је био одлазак на Тевно језеро са великим ранчевима на леђима и оне слатке муке које смо имали да би дошли до

њег. Било је још доста снега па смо морали да вршимо импровизације, да тражимо нове стазе а и да пазимо на сигурност сваког учесника.

Дом је прича за себе. Налази се на преко 2500 мнв поред лепог великог језера и имате осећај као да сте на некој другој планети. Нетакнута природа бистра вода а о лепоти и да неговоримо. Дом чист, уредан са тепихом (наравно, изување је пред вратима), а домарка љубазна и предусетљива учинили су да ово буде за незаборав.

Нама најтежи успон је био на Каменицу врх веома атрактиван и тежак за пењање али зато вреди проливеног зноја и напора. 2882 мнв. нису нека висина али оно што са њега видите је незаборавно. Наравно треба нешто и оставити за следећу годину, зато нисмо успели попети врх Џенгал. Овај пут покळाо се као јачи од нас и није нам дозволио да се попнемо на њега.

На крају акције био је шлаг то јест задња акција са успоном на Кутело и онда незаборавна, опасна шетња гребеном Кончетом са

успоном на Бански суходол. И то није крај. Успон на највећи врх Пирина Вихрен 2914 мнв, трећи врх на балкану по висини. А онда крај акције бар за ову годину. Шта рећи на крају. Све је добро што се добро сврши. Хвала свима, хвала нашем домаћину, па се видимо и следеће године на истом месту у истом термину. Уосталом Џенгал нас чека са својих 2730 мнв.

Душан Томић

Запис са дурмитора 2008.

И ове године интересовање за боравак на Дурмитору је било велико па је било тешко да се нађе празно место на овој већ традиционалној планинарској акцији. И овај пут наши домаћини су били из породице Шибалић. Иако је у време нашег боравка била олимпијада то нам није сметало да сваки дан искористимо максимално и потрудимо се да се попнемо на што више врхова. Време нас је обилато послужило, чак смо имали и превише сунца али боље сунце него киша и лоше време.

Од свих врхова које смо освојили мислим да је ове године најлепши доживљај био успон на Пруташ преко Шкрчког ждрела и са силаском на Шкрчка језера. Али пођимо редом.

Неколико минута пре осам сати на Питоминама се појавио наш комби превозник Гале па нас 10 креће са њим према извору Шарбан. Вожња је била удобна јер за разлику од ранијих година пут је асвалтиран па се иде брже и нема оне силне штруцкавице и прашине макадамског пута. Код извора се искрцавамо и онда лагано маркираном стазом крећемо према Шкрчком ждрелу. Уживамо у новим погледима а нарочито нас одушевљава поглед на врх Седло. Успон је доста тежак и после неких сат и по времена излазимо на Ждрело. Поглед је прелеп. Незнамо на коју страну да се окренемо. Ипак убедљиво најлепши су Шарени пасови иако и Боботов кук делује моћно.

Немамо много времена за уживање па крећемо уском вијугавом стазом према врху Пруташа. Напорно је али нас мало расхлађује благи поветарац. Врх је све ближи а погледи и видици све лепши. Тешко је

натерати групу да се покрене јер има још много да се хода. Покушавамо да се држимо сатнице Церовићеве књиге, да одржимо добар темпо а и да што више видимо и уживамо. Коначно и излазимо на врх. Сада је много лакше јер даље се иде низбрдо па то делује на нас смирујуће. Скоро пола сата смо били на врху али време тече неуморно па смо принуђени да кренемо даље према Шкрчким језерима. Стрмина је велика па се

крећемо опрезно да неби дошло до неког повређивања. Коначно имамо и први поглед на Шкрчка језера. Шта рећи: предивно. Право планинарско уживање за нас десет сретника који смо пошли на ову туру. Скоро сат

времена је било потребно да се спустимо до планинарског дома на језерима. Кратак предах, договор. Једна група иде на мало језеро да се купа други иду на велико језеро а нас двоје остајемо да уживамо испред

дома на огромно окружење планинских врхова испод којих се налазимо. Време брзо пролази па сам на крају морао мало потерати групу која се купала јер је било крајње време за повратак.

Крећемо се другом стазом са изласком на Ждрело. Имали смо и блиски сусрет са огромним биковима који ту пасу и којима мораш да се склониш са пута без обзира куда иду. Овај успон је баш тежак. Црпимо из себе послед-

ње атоме снаге да би изашли на Шкрчко ждрело. Коначно смо на гребену. Опет нешто ново. Сунце је са друге стране поглед се променио па опет неуморно фотографисамо. Имали смо и занимацију. У близини је пасло стадо оваца па нам се придружио и један пас овчар прво срамежљиво испитивачки а онда када је осетио да смо ми ипак пријатељи дошао је до нас и богами потаманио нам скоро све од хране коју смо понели. Чак су му и медањаци пријали. А и био нам је главни модел за сликање.

Морамо да крећемо комби долази по нас за неких два сата а ми морамо да се спустимо до Шарбана. Лакше идемо после овог одмора. Умор се увукао у све нас а и сунчани дан па купање све нас је исцрпео па се крећемо доста споро. Долазимо на Шарбан уморни али срце нам је пуно лепоте данашњег дана и лепоте Дурмитора. Комби нисмо дуго чекали. Наш Гале је традиционално увек тачан, на Питомине брзо стижемо. Хладно пиво и топла кафа веч чекају а и вечера је близу. Прође још један планинарски дан на Дурмитору овој планини лепотици. Сутра на други врх.

Д. Томић

Изложба планинарске фотографије

Планинарско друштво "Нафташ" организује, поводом 60 година постојања НИС-Нафтагаса изложбу планинарске фотографије. Изложба ће бити постављена 10. фебруара 2009. године.

Услов за учешће на изложби је да је учесник члан било којег планинарског друштва.

За изложбу је потребно доставити четири фотографије. Фотографије се достављају у електронској форми (на CD-у) у неком од формата jpg, tif, gif, bmp или слично. Фотографије не могу бити достављене у Word-у. За све фотографије је потребно назначити назив фотографије.

Фотографије не могу бити старије од годину дана, односно, морају бити направљене у току 2008. године.

Крајњи рок за доставу фотографија је 21. јануар 2009. године. Фотографије се достављају Зорану Марковићу.

НЕШТО НЕОБИЧНО ЛИЧНО

Мрави у трави

Салаксија. Да би утисак био потпун, пењати се са Раковачке стране, од главног пута. Змајевац је више као циљ. За кафу или пиво, шта ко воли... Стижемо на "врх" Салаксије. Успон, благ али константан. И не идем даље. Овде је све.

Врх брда. Простор са ког се пружају видици. Имамо два главна. На једној страни је град, са равницом на којој почива. Ако се окренете за 180 степени, угледаћете сушту супротност. Фрушка гора. Брежуљци и брда. И слутња и присећање шта је све иза нас. У међупростору два видика је улаз у шуму и недовршена викендица. Ова два елемента чине савршену спону ове две крајности.

Дан је топао, априлско сунце јаче греје. Кондиција ми није на завидном нивоу и успон је учинио своје. Опуштам се на простирци. Отпадам. Смешна реч. То је једна од многих, мени смешних али сликовитих и верних значењу. Да, стапам се са земљом. Слушам. Заспим. Вечност није довољна...

Пожелите да останете тако,
док вас мрави у трави не потеряју лако...

Јелена Вукмировић

ГОДИШЊА СКУПШТИНА ПД "НАФТАШ"

У објекту на Осовљу одржана је 21. новембра 13. по реду годишња скупштина Планинарског друштва "Нафташ" са око 70 присутних.

Прихватили смо Финансијски извештај за 2007. годину и Извешај о изведеним акцијама у 2008. године. Усвојили смо Оријентациони план акција за 2009. годину и цену чланарине за 2009. и 2010. годину. Ове године то је била и изборна скупштина па смо бирали Председника Друштва, Извршни одбор и Суд части. Тако је Председник Друштва Славко Пећанац, чланови Извршног одбора Зоран Марковић (председник ИО), Јела Ивков (секретар ИО), Душан Томић, Драгица Самарџић и Надежда Рацков (благajник). Суд части чине Босиљка Гвозденовић, Мирослав Стојановић и Синиша Матијашев.

Чланарина (цена маркице) за 2009. и 2010. годину биће 1.000 динара без обзира да ли вам је ПД "Нафташ" примарно друштво или не. Такође, приликом првог учлањења у ПД "Нафташ" или замене књижице из било ког разлога, књижица се не плаћа. Учлањење и чланарина за децу до 18 година су бесплатни.

Скупштини су присуствовали гости из других планинарских друштва: "Вилине водице" из Буковца, "Борковац" из Руме, "Железничар" из Новог Сада и "Победа" из Београда, као и Секретар Планинарско смучарског савеза Војводине. Након радног дела Скупштина је обележена дружењем уз вечеру, добру музику и игру.

Сѝражилово

Сѝражилово

Кораб 05-07.09.2008.

У организацији Планинарског друштва Победа из Београда три члана Нафташа су ишли за Македонију на традиционалну акцију "Успон на Големи Кораб"

Полазак из Београда је био у 15 часова испред храма Светог Саве. Водич Миланка Арсић.

За чудо аутобус је био полупразан али то нам није сметало да уживамо у вожњи до Скопља. Ту нам се придружују планинари из Македоније и мој пријатељ Венци из Бугарске па заједно крећемо на Мавровске анове до хотела Електродистрибуције из Тетова где ћемо ноћити наредне две ноћи.

Мало смо и каснили тако да смо тек негде иза поноћи стигли у Анове, одмах се сместили у хотел и убрзо пошли на спавање.

Ујутру је освануо диван сунчан дан па крећемо према селу Маврово одакле уз помоћ локалног водића пењемо врх Сандакташ 1961 мнв. За овај македонски врх говоре да има један од најлепших погледа на околне планине као и на Мавровско језеро. Није тежак за успон бар у летњом периоду. Стварно смо уживали на врху у панорами језера и врховима Шар планине.

Потајно се надамо да ће нас и сутра послужити време за успон на Кораб.

Враћамо се рано у хотел после заједничког ручка у Маврову.

Као и претходни дан и наредно јутро је освануло осунчано и топло.

Рано крећемо и укључујемо се у гужву која се створила већ доле на путу далеко од места почетка акције. Пошто нам није први пут да идемо на Кораб не чекамо никога већ одмах полазимо према стартном месту. На путу је велика гужва. Прашина се дигла на макадамском путу, сви журе да што пре дођу до напуштене карауле одакле се креће на успон. Мислим да ће ово бити рекордни успон по броју учесника.

Овај пут нема чекања на старту већ како ко долази тако креће пут врха. Колона планинара вијуга кроз шуму до катуна и извора где се узимају залихе воде. Успон је одмах жесток а сунце неуморно пржи и

чини успон још тежи него што јесте, срећемо пуно пријатеља планинара али све су то кратки разговори и свако жури да што пре дође на врх и избегна могућу гужву на врху. Акција је добро организована али нас још увек прати војска и на врх мора да се изађе до 14 часова. Постављена су и три пункта на којима може да се укаже помоћ неком од изнемоглих планинара или укаже медицинска помоћ. Задњи успон је и најтежи. Врх се види али никако да се изађе. Коначно после пуно проливеног зноја излазимо на врх. Тамо је већ доста планинара. Али гужва тек предстоји. Врх се полако пуни тако да се чини да више и нема места да се неко попне на њега. Колона је непрегледна, једни се пењу, други силазе, трећи одмарају. По статистици коју је објавио домаћин акције на врх се попело укупно око 1400 учесника из 140 друштава из 14 земаља. Заиста за дивљење јер не треба заборавити да је врх висок 2764 мнв.

Повратак, лагано уз уживање и дружење са многобројним пријатељима. Заједно са Венцијем полазимо за Мавровске анове где се растаје мо. Он одлази пут Софије а Ђура и ја чекамо Победаше па правац Србија.

Још једна успешна акција остала је за нама.

Д. Томић

П.Д. "НАФТАШ"

ХРАНА ИЗ РАНЦА

Комиспрот

Појребан мајеријал:

- 1 шоља беланаца (6 комада)
- 1 шоља шећера
- 1 шоља сувог грожђа
- 1 шоља сецканих ораха
- 1 шоља уља
- 1 шпља брашна
- Мало исецканих желе бонбона

Припрема:

Беланца умутити у чврст снег, додати шечер, суво грожђе, сецкане орахе, уље и брашно. Све благо измешати сипати у плех подмазан и посут брашном. Одозго посути желе бонбонама. Пећи на 200 степени.

Пријатно!

Борјанка Томић.

Излет на Златар

У организацији планинарског друштва "Нафташ" Нови Сад били смо од 24. до 26. октобра на Златару. Учествовало је 16 планинара, чланова "Нафташа", водичи Славко Пећанац и Зоран Марковић. Смештај и храна су били у хотелу Панорама.

Златар се налази између река Лима, Увца, Милешевке и Бистрице. Богат је зимзеленом шумом, али има и бреза које су својом прелепом златно-жутом бојом биле сјајан контраст тамно зеленим оморицама, јелама, боровима... Било је заиста задовољство посматрати те прелепе шуме и шетати Златаром.

Кажу да је ту мешавина медитеранске и континенталне климе, ваздух је баш посебан, пун мириса четинара...

Већ прво вече после смештања у собе и вечере, али и Бермета који је Зоран служио, десетак нас је пошло у ноћну шетњу. Под звезданим небом, са нашим водичима Славком и Зораном шетали смо око 2 сата.

Сутра дан смо пешачили око 25 км. Попели смо се на врх Златара, Голо брдо, чија је висина 1627м, а затим се спустили до манастира Милешева. Уз пут кроз шуме и пропланке, мада није ништа маркирано, Славко и Зоран су нас сигурно водили и била је то једна заиста лепа шетња по овој заиста посебној планини.

Успут смо наишли на веома добар ресторан, наравно задржали се да попијемо по пиће и наставили даље.

Наишли смо и на веома интересантну црквицу која је направљена од дрвета. До манастира смо стигли касно поподне, правећи успут кратке паузе за одмор или разгледање и сликање. Већ пуно пута смо сви били у

том манастиру из 13 века, али је увек посебан осећај видети чудесну фреску Белог Анђела и боравити у манастиру.

Из манастира смо комбијем отишли до хотела. Вечера, дружење и смех су били као да нисмо цео дан пешачили. Чини ми се да нико није био уморан.

У недељу, последњег дана боравка, прво смо отишли до станишта белоглавог супа. Ти предивни, огромни орлови представљају реткост и то им је највеће станиште на Балкану, са 300 орлова. Имали смо срећу да посматрамо десетине њих како величанствено и сигурно лете изнад прелепог Сјеничког језера и кањона реке Увац који су се пружали испод нас.

Још нешто посебно чекало нас је на том повратку. Свртели смо у Гостиље, близу Златибора да би видели водопаде.

То је веома лепа, нетакнута природа. Импресивну слику чине стене прекривене маховином и вода која се пробија кроз њих чинећи брзаке. Највећи водопад је висине око 20 метара и сва та предивна природа, шум воде и лепота водопада су нам баш улепшали дан.

Али ту није био крај лепотама за тај дан.

Опет у близини Златибора свртели смо у село Злакуса у етно парк "Терзића Авлија". То је типично сеоско двориште са окућницом, из околине Ужица са почетка 20 века. Има и музејски део са веома богатом збирком старих предмета, поточић са језерцетом и водопадом, пуно цвећа... Прелепо! Рекли су нам да имају 60 км маркираних стаза, смештај за планинаре, али и ресторан са одличном домаћом храном, где смо ручали.

Пошто је Злакуса позната по доброј грнчарији, свртели смо и погледали како то они раде, већина нас је и купила по нешто, а да ли ћемо ту и спремати, видећемо!

Морам да поменем како су се и наше другарице потрудиле да нам улепшају боравак. Јела са својим сланим штапићима, Миланка са својим традиционално лепим колачима и моја Милена са шампањцем.

Повратак је прошао у шали и песми. Раца и Швоња су посебно лепо певали крајишке песме, па је било баш весело.

Шта рећи на крају. Један веома лепо организован и осмишљен излет, прелепа природа, добро друштво, да ли треба још нешто?!

Јадранка Ивовић

ПОЗИВ НА САРАДЊУ

Позивамо све заинтересоване на сарадњу у издавању Билтена Планинарског друштва "Нафташ". Имате ли интересантну причу, шалу, доживели сте неко ново искуство, били сте на акцији коју вреди поновити, имате знање о лековитим и сезонским биљкама, знате рецепт за лек или храну од истог, знате неки рецепт интересантан за нас планинаре... Искуства и савети свих вас добродошли су на страницима Билтена.

Текстове и слике можете предати Н. Рацков на састанцима ПД "Нафташ" средом у просторијама на Тргу Галерије или послати на адресу nadez@eunet.rs.